

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO NR.
VIII-2043 30 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) rengimą paskatino situacija, didmiesčiuose piko metu dėl techninių avarių susidaranti transporto priemonių spūstys. Tokiais atvejais fiksuojamas viešojo transporto vėlavimas, sukaustomas visas eismas.

Pareiga kreiptis į policiją dėl eismo įvykio siejama su jo pasekmėmis. Faktiškai visose šalyse privaloma pranešti policijai, jeigu eismo įvykyje sužalojami ar žūsta žmonės. Švedijoje tokios pareigos nėra, jeigu sužalojimai nereikšmingi. Kai kuriose valstybėse (pavyzdžiui, Čekijoje, Slovakijoje, Vokietijoje) policijai turi būti pranešta ir tais atvejais, kai padaryta tik turtinė žala, tačiau ji yra didelė (Čekijos ir Slovakijos įstatymuose nustatytos konkrečios didelės žalos vertės). Pranešimas policijai gali būti privalomas ir tais atvejais, kai padaroma žala turtui, kurio savininko ar valdytojo eismo įvykio vietoje nėra (pavyzdžiui, Čekijoje, Latvijoje, Švedijoje). Taip pat gali būti numatyti įvairūs specifiniai atvejai, kai apie eismo įvykį irgi privaloma pranešti policijai – jeigu eismo įvykio dalyviai patys negali užtikrinti eismo atnaujinimo kelyje (Čekijoje); jeigu transporto priemonės sugadintos taip, kad nebegali judėti (Latvijoje); jeigu įtariamas vairuotojo apsvaigimas nuo alkoholio ar narkotinių medžiagų (Bulgarijoje); jeigu susiduriama su laukiniu žvėrimi (Latvijoje, Švedijoje) ir kt. Tik kai kurių valstybių (pavyzdžiui, Bulgarijos, Estijos, Latvijos) teisės aktai įsakmiai įpareigoja kreiptis į policiją tais atvejais, kai eismo įvykio, sukėlusio vien turtinę žalą, dalyviai nesutaria dėl jo aplinkybių / kaltininko.

Pažymėtina, kad daugelyje Europos Sąjungos šalių, pildant eismo įvykio deklaraciją, nėra sprendžiamas atsakomybės pripažinimo klausimas, o tik fiksuojamos įvykio aplinkybės. Europos Sąjungos šalyse paplitusiose Europos eismo įvykio deklaracijos formose paprastai nėra grafos, kurioje specialiai numatyta fiksuoti eismo įvykio dalyvio atsakomybės už padarytą žalą pripažinimą. Eismo įvykio deklaracijos paprastai pildomos ir pasirašomos įvykio vietoje, tačiau kai kuriose šalyse (pavyzdžiui, Austrijoje, Prancūzijoje) tokios deklaracijos gali turėti papildomas dalis, skirtas įvairiems tikslinimams, kurios gali būti užpildomos vėliau (jau palikus įvykio vietą).

Įstatymo projektu siūloma nedidelių techninių eismo įvykių atvejais, kai sutariama dėl eismo įvykio aplinkybių, įtvirtinti eismo dalyvių pareigą kuo skubiau patraukti transporto priemones iš kelio ruožo, kuriame susidaro transporto grūstis. Prieš tai, eismo įvykio vietą privaloma užfiksuoti nuotraukomis ar vaizdo įrašu. Tokiu atveju, eismo įvykio deklaracija būtų pildoma tik atlaisvinus kelio ruožą ir tai nebūtų laikoma pasišalinimu iš eismo įvykio vietos.

Taip pat Įstatymo projektu siūloma nedidelių techninių eismo įvykių atvejais, kai kelio ruože, kuriame yra įrengtos nuolatinio eismo stebėjimo sistemos bei kuris pažymėtas atitinkamais kelio ženklais, dėl įvykusio eismo įvykio susidaro transporto grūstis, tačiau jo metu nebuvo sužeistas žmogus, o su eismo įvykiu susiję eismo dalyviai nesutaria dėl eismo įvykio aplinkybių, įtvirtinti eismo dalyvių pareigą kuo skubiau patraukti transporto priemones iš kelio ruožo, kuriame susidaro transporto grūstis ir tuomet apie eismo įvykį pranešti policijai.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Įstatymo projekto iniciatoriai – Lietuvos Respublikos Seimo nariai Saulius Skvernelis ir Tomas Tomilinas.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Šiuo metu Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 30 straipsnyje yra įtvirtintos eismo dalyvių, susijusių su eismo įvykiu, pareigos. Viena iš jų - pareiga pasilikti eismo įvykio vietoje ir apie įvykį pranešti policijai, išskyrus teisės aktuose nustatytus atvejus.

Kelių eismo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 „Dėl Kelių eismo taisyklių patvirtinimo“, detalizuojamas eismo dalyvių pareigos įvykus eismo įvykiui. Kelių eismo taisyklėse nustatyta, kad jeigu eismo įvykio metu nežuvo ir nebuvo sužeistas žmogus, o su eismo įvykiu susiję eismo dalyviai sutaria dėl eismo įvykio aplinkybių ir nekviečia policijos į eismo įvykio vietą, su eismo įvykiu susiję eismo dalyviai privalo eismo įvykio deklaracijoje nubraižyti eismo įvykio schemą, aprašyti eismo įvykio aplinkybes ir duoti visiems su eismo įvykiu susijusiems eismo dalyviams pasirašyti. Įpareigojimo kuo skubiau atlaisvinti kelio ruožą, kuriame įvyko eismo įvykis ir dėl to susidaro eismo spūstis, nėra.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Įstatymo pakeitimo projektu siūloma nustatyti, kad kai dėl eismo įvykio susidaro transporto grūstis ir jeigu eismo įvykio metu nežuvo ir nebuvo sužeistas žmogus, o su eismo įvykiu susiję eismo dalyviai sutaria dėl eismo įvykio aplinkybių ir nekviečia policijos į eismo įvykio vietą, su eismo įvykiu susiję eismo dalyviai privalo užfiksuoti eismo įvykio vietą nuotraukomis ar vaizdo įrašais ir kuo skubiau patraukti transporto priemones iš kelio ruožo, kuriame susidaro transporto grūstis, o patraukus transporto priemones eismo įvykio, KET nustatyta tvarka užpildyti eismo įvykio deklaraciją.

Įstatymo pakeitimo projektu taip pat siūloma nustatyti, kad kai kelio ruože, kuriame yra įrengtos nuolatinio eismo stebėjimo sistemos bei kuris pažymėtas atitinkamais kelio ženklais, dėl įvykusio eismo įvykio susidaro transporto grūstis, tačiau jo metu nežuvo ir nebuvo sužeistas žmogus, o su eismo įvykiu susiję eismo dalyviai nesutaria dėl eismo įvykio aplinkybių, su eismo įvykiu susiję eismo dalyviai privalo kuo skubiau patraukti transporto priemones iš kelio ruožo ir apie eismo įvykį pranešti policijai.

Tikimasi, kad naujas teisinis reguliavimas leis išvengti transporto priemonių spūsčių, susidarančių dėl techninių eismo įvykių.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant Įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Priėmus įstatymą, neigiamų pasekmių nenumatoma. Įstatymo nuostatos neturės neigiamų pasekmių ekonomikai, socialinei aplinkai ar viešajam administravimui.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Priimtas Įstatymo projektas tiesioginio poveikio kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilies verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Priimto įstatymo įgyvendinimas neturės poveikio verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Ar Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams:

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Priėmus Įstatymo projektą reikės patikslinti Kelių eismo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 „Dėl Kelių eismo taisyklių patvirtinimo“.

10. Ar Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Įstatymo projekte nepateikiama naujų sąvokų ir sąvokas įvardijančių terminų, todėl jie nevertintini Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymo projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir Europos Sąjungos teisės aktams.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Priėmus Įstatymo projektą Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2025 m. kovo 31 d. turės pakeisti Kelių eismo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 „Dėl Kelių eismo taisyklių patvirtinimo“.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Įstatymui įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų įstatymui įgyvendinti nereikės. Įgyvendinant įstatymų nuostatas valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų sutaupyta nebus.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Įstatymo projekto rengimo metu specialistų vertinimo ir išvadų neprašyta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

Reikšminiai įstatymo projekto žodžiai, kurių reikia šiam įstatymo projektui įtraukti į

kompiuterinę paieškos sistemą: „eismo įvykis“, „transporto grūstis“, „eismo įvykio deklaracija“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Nėra.

Teikia

Seimo nariai

Saulius Skvernelis

Tomas Tomilinas